

Sygn. akt II CSK 278/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku J. K.
przy uczestnictwie S. K., W. K., J. S., A. K., M. K. oraz I. M.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 11 stycznia 2013 r., sygn. akt I [...]Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być, zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawca zwracając się o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł się na przesłankach wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Według niego skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na błędną wykładnię art. 945 § 2 k.c. w zakresie, w jakim Sąd błędnie ustalił chwilę rozpoczęcia biegu trzyletniego terminu do zgłoszenia zarzutu nieważności testamentu a ponadto

ze względu na oddalenie wniosków dowodowych tylko z powołaniem się na spóźnione ich zgłoszenie a w końcu ze względu na błędną subsumpcję art. 945 § 1 k.c. Jednocześnie wnoszący skargę kasacyjną podniósł, że występuje w sprawie zagadnienie prawne na tle interpretacji uregulowanego w art. 945 § 2 k.c. rozpoczęcia biegu terminu do zgłoszenia zarzutów nieważności testamentu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kodeks postępowania cywilnego wielokrotnie posługuje się pojęciem „oczywistość” odnosząc je np. do bezzasadności dochodzonego roszczenia, wniosku o wyłączenie sędziego, zasadności podstawy kasacyjnej naruszenia prawa materialnego (art. 53¹, art. 499 pkt 1, art. 398¹⁶, art. 424⁹ k.p.c.). Oczywista zasadność lub bezzasadność wynika już z samej treści pisma procesowego, jest widoczna dla każdego prawnika bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej. W wypadku oczywistej zasadności konkretnego wniosku, bez dokładnego badania i oceny przytoczonych argumentów jest jasne, że wniosek powinien zostać uwzględniony. Odnosząc powyższe uwagi do kwestii oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że przedmiotowa „oczywistość” zachodzi wówczas, gdy z treści skargi, bez potrzeby jej głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań prawnych wynika, że przytoczone w niej podstawy uzasadniają uwzględnienie skargi (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl., z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 2467/07, niepubl.).

Wnoszący skargę kasacyjną nie wykazał tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na wewnętrzną sprzeczność wskazanych przez skarżącego przyczyn mających usprawiedliwiać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można, bowiem z jednej strony podnosić, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na błędną interpretację określonej normy prawnej z drugiej zaś wskazywać, że na tle tej samej wykładni występuje istotne zagadnienie prawne.

W związku z tym, że skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, obok oczywistej zasadności skargi, występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, trzeba podnieść,

że się do utrwalonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu zagadnienie to należy przedstawić nie tylko przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle, których ono powstało, ale także należy przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Tych wymagań nie spełnia uzasadnienie wniosku o przyjęcie z tej przyczyny skargi kasacyjnej do rozpoznania. Trzeba też uwzględnić, że do zagadnienia rozpoczęcia biegu terminu z art. 945 § 2 k.c. odniósł się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 czerwca 2003 r. (sygn. akt III CKN 366/01, system informacji prawniczej LEX nr 141404).

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

aw

jw